

Nukissiorfiit,
Postboks 1080,
3900 Nuuk.

Nuuk, den 27. oktober 2026
Brev nr. D26-8003
Sagsnr. S26-271

Mail: nukissiorfiit@nukissiorfiit.gl

Høring Nukissiorfiits nye tilslutningsbidrag

Grønlands Erhverv takker for muligheden for at afgive bemærkninger til Nukissiorfiits forslag om nye tilslutningsbidrag, som forventes at træde i kraft den 1. juli 2027. Vi har modtaget en række bemærkninger fra vores medlemsvirksomheder.

Grønlands Erhverv har stor forståelse for Nukissiorfiits behov for at sikre en økonomisk bæredygtig forsyningsinfrastruktur og for ønsket om, at den kapacitet, der etableres, i højere grad afspejler det faktiske behov.

Det er samtidig væsentligt, at ændringerne ses i en større sammenhæng, hvor der tages hensyn til både Nukissiorfiits økonomi og konsekvenserne for byggeriet.

Konsekvenser for byggeriet

Der er tale om en væsentlig ændring af de eksisterende tilslutningsbidrag, hvor betalingen fremover i højere grad fastsættes efter forsyningskapaciteten. Samtidig ændres afregningen for visse tilslutninger fra betaling efter regning til faste takster.

Nukissiorfiit redegør for principperne bag de nye takster, men høringsmaterialet viser ikke, hvilke økonomiske konsekvenser omlægningen får sammenholdt med de gældende forhold.

Nukissiorfiit har eksempelvis beregnet følgende tilslutningsbidrag:

- Et mindre hus med el- og vandtilslutning: 81.650 kr.
- En boligblok med 30 lejligheder: 961.540 kr., svarende til cirka 32.051 kr. pr. lejlighed.

For et mindre enfamiliehus synes der at være tale om en meget betydelig stigning sammenholdt med de gældende standardtakster. Omlægningen kan også medføre meromkostninger for etageboliger og andre former for byggeri, men størrelsen fremgår ikke af høringsmaterialet.

Grønlands Erhverv finder derfor, at Nukissiorfiit bør fremlægge sammenlignelige beregninger for forskellige typer byggeri, som viser bygherrens samlede tilslutningsomkostninger før og efter omlægningen, herunder eventuelle udgifter ud over selve tilslutningsbidraget. Her vil det være naturligt at inddrage erfaringer og oplysninger fra tidligere afregninger.

Beregningsgrundlaget for tilslutningsbidragene

Grønlands Erhverv finder, at der er behov for en nærmere redegørelse for de anvendte timetakster og principperne for fastsættelse af kapacitetsbidragene samt dokumentation for det bagvedliggende beregningsgrundlag.

For el beregnes kapacitetsbidraget med 1.200 kr. pr. ampere med udgangspunkt i en transformerstation til 1,5 mio. kr. med en kapacitet på 1.250 A. For vand anvendes 20.000 kr. pr. m³/h med udgangspunkt i en hovedvandledning til cirka 1,45 mio. kr. med en kapacitet på 72,6 m³/h.

Det bør dokumenteres, hvordan disse beregningsforudsætninger afspejler de faktiske omkostninger, herunder om en ny transformerstation er et rimeligt beregningsgrundlag, når der allerede findes ledig kapacitet i forsyningsnettet. Det bør samtidig belyses, hvordan omkostningerne til forsyningsnettet fordeles mellem tilslutningsbidragene og de løbende forsyningstariffer.

Nukissiorfiit bedes konkret redegøre for følgende situation: En eksisterende netstation med en kapacitetsgrænse på 1.250 A er tæt på denne grænse, og et nyt hus ønskes tilsluttet med 35 A eller 63 A. Betaler bygherren alene det almindelige tilslutningsbidrag, herunder kapacitetsbidraget, eller kan der derudover kræves betaling for en nødvendig udvidelse af netstationen eller det øvrige net? Det bedes præciseret, hvilke udgifter standardbidraget dækker, og hvordan eventuelle yderligere netudvidelsesomkostninger fordeles mellem den aktuelle bygherre og øvrige eller fremtidige kunder, herunder hvordan dobbeltbetaling undgås. Det bedes samtidig oplyst, hvordan udvidelsesbehovet vurderes ud fra dokumenteret faktisk belastning og forventet samtidighed frem for alene summen af kundernes tilslutningsstørrelser.

For el bør det desuden belyses, hvordan der tages højde for det faktiske kapacitetsbehov, samtidighed og afbrydelig elvarme, herunder om afbrydelsesmuligheden reducerer den kapacitet, Nukissiorfiit skal etablere eller reservere.

Der bør fastlægges klare tekniske kriterier for, hvornår et enfamiliehus dimensioneres til 35 A henholdsvis 63 A, herunder hvordan forventet samtidig maksimalbelastning, opvarmningsform og eventuel belastningsstyring indgår. Nukissiorfiit bedes præcisere, hvordan kriterierne tager hensyn til de lokale forsyningsforhold i vandkraftbyer sammenholdt med byer og bygder uden vandkraft, og hvordan den valgte tilslutningsstørrelse danner grundlag for kapacitetsbidraget.

Efter Nukissiorfiits tillæg til Fællesregulativet 2026 skal stikledninger dimensioneres til som minimum at kunne overbelastningsbeskyttes med 25 A. Nukissiorfiit bedes præcisere, om dette tekniske minimum også medfører, at kapacitetsbidraget beregnes af mindst 25 A, selv om det dokumenterede behov eksempelvis er 20 A. Ved den foreslåede takst vil forskellen i så fald være 6.000 kr. Det bør samtidig afklares, om den tekniske minimumsdimensionering indebærer, at der reserveres mere kapacitet i forsyningsnettet end det faktiske behov, og om en eventuel restkapacitet kan benyttes af andre tilslutninger uden dobbeltbetaling.

For afbrydelig elvarme i vandkraftbyer bedes det særskilt præciseret, hvilke tekniske og aftalemæssige vilkår for afbrydelse der lægges til grund, og hvordan elvarmens belastning indgår i beregningen af det nødvendige kapacitetsbehov i net og produktion. Det bedes oplyst,

om og i givet fald hvordan muligheden for afbrydelse ved spidsbelastning påvirker den kapacitet, der skal etableres eller reserveres, og det kapacitetsbidrag, kunden opkræves, samt hvordan elvarmens afbrydelige belastning adskilles fra husets øvrige elbehov i beregningen.

Da elinstallatørerne anvender elektronisk eltilmelding, bør Nukissiorfiit beskrive entydigt, hvordan tilslutningsbidraget beregnes for 1-, 2- og 3-fasede installationer, herunder installationer med nulleleder (N). Det bør fremgå, om beregningsgrundlaget er hovedsikringens mærkestrøm, den anmeldte belastning pr. fase eller den samlede tilsluttede eller anmeldte effekt, og hvordan fasefordeling og eventuel omregning mellem ampere og effekt indgår. Nullederens betydning for opgørelsen bør forklares, så installatørerne kan beregne bidraget ensartet ved forskellige fasekoblinger. Der foreslås en beregningsfunktion i eltilmeldingssystemet, som ud fra de anmeldte oplysninger viser beregningsgrundlaget og det forventede tilslutningsbidrag, herunder kapacitetsbidraget.

For vand bør det præciseres, hvordan der tages hensyn til, at stikledningens dimension også kan være bestemt af tekniske forhold som forsyningstryk, ledningslængde, tryktab og forsyningssikkerhed. De foreslåede kapacitetsbidrag varierer eksempelvis fra 35.400 kr. for DN25 til 90.200 kr. for DN40 og 224.200 kr. for DN63, selv om dimensioneringen ikke nødvendigvis alene afspejler det faktiske vandforbrug.

Det vil være hensigtsmæssigt, at der udarbejdes klare og ensartede retningslinjer for dimensioneringen, som tager hensyn til de forskellige forsyningsforhold i Grønland, og at El- og VVS-branchen inddrages. På baggrund af dokumentationen bør det samtidig vurderes, om beregningsmodellerne for el og vand i tilstrækkelig grad afspejler det faktiske kapacitetsbehov.

Privat byggemodning og eksisterende installationer

Ved privat byggemodning bør der fastsættes klare og bindende regler for reduktion eller bortfald af kapacitetsbidrag, når bygherren allerede har finansieret den relevante forsyningsinfrastruktur. Det bør samtidig præciseres, hvilke anlæg Nukissiorfiit overtager, og hvordan værdien af allerede finansierede anlæg indgår i beregningen.

For eksisterende installationer bør det afklares, om der ved kapacitetsudvidelser alene betales for den yderligere kapacitet, og hvordan genanvendelse af stikledninger, sammenlægning af målere og reduceret kapacitetsbehov håndteres. Der bør tages hensyn til tidligere betalte bidrag, så dobbeltbetaling undgås.

Overgangsordningen bør tage hensyn til allerede indgåede aftaler og igangsatte byggeprojekter. Det bør desuden præciseres, hvordan den fremtidige årlige prisregulering beregnes, herunder hvilke indeks der anvendes, og om reguleringen også kan medføre lavere bidrag.

Konsekvenser for bygge- og anlægssektoren

Forslaget skal samtidig ses i lyset af den aktuelle situation i bygge- og anlægsbranchen.

Der er allerede en betydelig nedgang i byggeaktiviteten, samtidig med at stigende materialepriser og fragtomkostninger gennem de senere år har fordyret byggeriet. Hertil kommer, at mulighederne for offentlige lån til private boliger er blevet begrænset.

Forhøjede tilslutningsbidrag kan påvirke økonomien i både boligbyggeri, erhvervsbyggeri og offentlige bygge- og anlægsprojekter. Det er derfor vigtigt at se de foreslåede bidrag i sammenhæng med de øvrige stigende omkostninger til blandt andet fragt, materialer og infrastruktur og vurdere den samlede betydning for byggeaktiviteten.

En forbedring af Nukissiorfiits økonomiske grundlag bør således også vurderes i forhold til de omkostninger, der overføres til andre dele af samfundet, herunder en bygge- og anlægssektor, som allerede er under pres.

Afsluttende bemærkninger

Grønlands Erhverv anerkender Nukissiorfiits behov for en økonomisk bæredygtig forsyningsinfrastruktur og har forståelse for intentionerne bag den foreslåede takstomlægning.

Det er dog vigtigt, at beslutningen træffes på et grundlag, hvor konsekvenserne for både Nukissiorfiit, byggeriet og samfundet er tilstrækkeligt belyst.

Grønlands Erhverv opfordrer derfor til, at høringsmaterialet suppleres som beskrevet ovenfor og herefter sendes i fornyet høring, inden der træffes endelig beslutning om de nye tilslutningsbidrag.

Dette vil give et bedre grundlag for at finde en løsning, der tilgodeser både forsyningens behov og hensynet til den fremtidige byggeaktivitet.

Med venlig hilsen

Jesper Johannesen
Konsulent